

Dari transcript:

ادبیات

مرد: وقتی که ما در مورد فرهنگ در افغانستان صحبت می کنیم. چند چیز به یاد ما می آید. موسیقی، موسیقی ما در طول تاریخ، میراث اسلامی ما هم جزء فرهنگ است. اما آنچه بیشتر به ذهن هر کس می رسد، مخصوصاً طبقه روشنفکر، ادبیات ماست. اسلام دستخوش تحولات بسیار زیاد سیاسی شده، و حالا می بینیم که در یک دوره بنیادگرایی و انحطاط اسلامی قرار داریم. در بخش موسیقی، موسیقی ما همیشه، به دنبال شعر حرکت کرده، و در ساحه ادبیات، آنچه که به نظر همه کس برجسته می آید، یک ساحه مشخص است که واقعا هم فرهنگ ما در او برازندگی دارد و شهرت خاصی دارد، او شعر است.

ما در ادبیات جهان، بزرگترین شعرایی هم داریم، مخصوصاً شاعران تصوفی ما مانند مولانا جلال الدین بلخی و رومی، یا رومی. سنایی، عطار، عطار البته از بخش ایران بود و خواجه عبدالله انصاری و غیره. بیشتر اصالت فرهنگی ما، مه فکر می کنم، در همی بخش بوده، در بخش شعر بوده. و بزرگترین میراث فرهنگی و ادبی ما در بخش شعر است، اگر شما در ادبیات غرب ببینید، دوره های مختلفی است در ادبیات غرب. در قرون مختلف تحولات بسیار زیادی دیدند، دوره های است که در آنجا ناول تحول کرده و شگوفایی داشته، درامه شگوفایی داشته، شعر شگوفایی داشته.

اما اگر در ادبیات خود ما ملاحظه می کنیم، یک تداوم است در ادبیات ما. مثلاً اشعار مولانا را ما حالا که می خوانیم، از نظر زبان چندان تحولی نکرده، در حالیکه 700-800 سال گذشته از دوره مولانا. یا اشعار رودکی ره که ما میخوانیم، مثل اینکه در همین قرن سروده شده باشه، از نظر زبانی چندان تحولی نکرده. اگر شما در ادبیات انگلیسی بروید. مثلاً آثار دوره قرون وسطا، به مشکل شما میتوانید بخوانید. یا حتی آثار شکسپیره. انگلیسی قدیم که اصلاً خوانده نمی شه. پس یک تداوم در ادبیات ما، مخصوصاً در بخش شعر بوده. و ای تداوم البته هم مزایایی دارد، و هم چیزهای منفی در اوست. یکی از خوبی های تداوم در فرهنگ ما، یکنواختی در فرهنگ ما، ایست که جوانان ما در نسل های مختلف میتوانند آثار ادبیات خود را به درستی درک کنند. لیکن نقصش این بوده که خوب، در دوره های مختلف ادبیات ما تابع تحولات سیاسی تا اندازه ای نبوده. از نظر فرم اگر شما مطالعه کنید، فرم های ادبیات ما، مخصوصاً در بخش شعر چندان تحولی نکرده. در ادبیات کلاسیک ما. تا حالی هم همو فرم های قصیده و غزل، و اینا همش ادامه دارد و تا اندازه ای یک نوع تابو است که اگر کسی این فرم ها را می شکنه.

English translation:

Man: When we talk about culture in Afghanistan, we are reminded of several things. Music, our music in history, our Islamic heritage is also part of our culture. But what comes to everybody's mind, especially to our intellectuals, is our literature. Islam has seen many political changes, and now we see that we are in a period of fundamentalism and failure. In music, our music has always followed poetry. In literature, one part that

has always been prominent, it is a specific part that our culture is very well known for, is famous for, and that is poetry.

In the literature of world, we have the greatest poets, especially our Sufi poets like Malwana Jalaludin Balkhi and Rumi, or Rumi, Sanayee, Ataar. Ataar was of course on the Iranian part, and Khawja Abdullah Ansari and others. Most of our cultural originality I think has been in this part, in the poetry. Our biggest cultural and literary heritage has been in poetry. If you look into the western literature, there are different periods in western literature. There were many changes over the centuries, there are periods when the novel dominated and blossomed, or drama, or poetry. But if we look at our literature, there is a continuation in our literature. For example if we read Mawlana's (Rumi) poetry today, it hasn't changed much, even after 700-800 years from Malwana's time. Or if we read Rudaki's poetry, it seems like it is written in this century. It hasn't changed if we look at the language. If you look at English literature, for example, the writing of the Middle Ages is difficult to read. Or even Shakespeare's works (are difficult to understand). The old English is not really comprehensible (for today's reader). So there has been a continuation in our literature, especially with poetry. This continuation of course has some benefits, but there are also negative things in it. One of the good things about continuation in our culture, the uniformity in our culture, is that young people of different generations can understand their literature easily. But the disadvantage is that, well, in different periods our literature has not followed the political change. If you study the form, the form in our literature, especially in poetry hasn't changed much...in our classical literature. Still the same forms of Qasida and Ghazal (poetry formats in Persian), and all that has continued and [it] is kind of a taboo to break them.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use everyday. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2003-2009 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated